

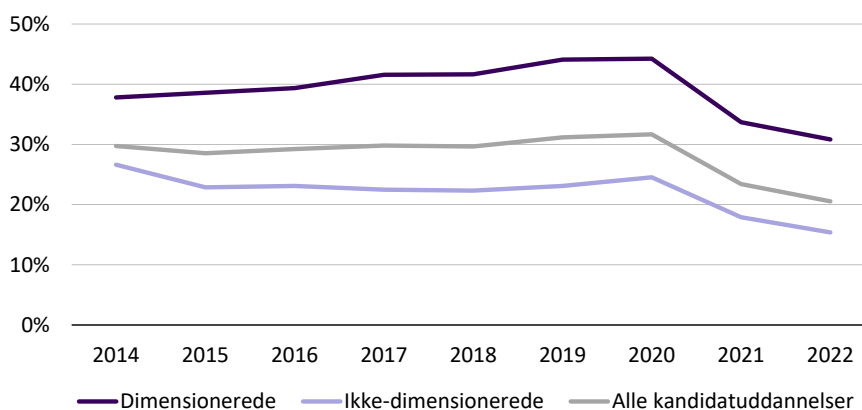
Den ledighedsbaserede dimensionering virker efter hensigten

Forskellen i dimittendledighed mellem de ledighedsdimensionerede og ikke-ledighedsdimensionerede kandidatuddannelser skrumper ind. Alt tyder på, at den ledighedsbaserede dimensionering virker efter hensigten på universiteterne.

Uddannelses- og Forskningsministeriet indførte i 2015 den ledighedsbaserede dimensionering, hvor optaget på de videregående uddannelser bliver reguleret, hvis dimittenderne har systematisk og markant overledighed. Hensigten var at sikre en bedre balance

Den ledighedsbaserede dimensionering virker på universiteterne

Dimittendledighed for dimensionerede og ikke-dimensionerede kandidatuddannelser

Kilde Danmarks Statistiks registerdata og DI-beregninger

mellem antallet af nyuddannede fra en given uddannelse og arbejdsmarkedets efterspørgsel efter dem.

Dimittenderne, som fuldførte en kandidatuddannelse i studieåret 2021, er den første årgang, for hvem den fulde effekt af den ledighedsbaserede dimensionering kan ses.

Hvis den ledighedsbaserede dimensionering virker efter hensigten, vil forskellen i dimittendledighed mellem de dimensionerede og ikke-dimensionerede uddannelser blive mindre for dimittendårgangen 2021 og frem sammenlignet med tidligere årgange. Det skyldes, at der vil være et bedre match mellem antallet af dimittender fra en bestemt uddannelse, og hvor mange dimittender arbejdsgiverne efterspørger. Samtidig udgør dimittender fra kandidatuddannelserne med allerhøjest dimittendledighed nu en mindre andel af den samlede gruppe af dimittender fra de dimensionerede uddannelser.

Udviklingen i dimittendledighed for de dimensionerede og ikke-dimensionerede kandidatuddannelser tyder på, at den ledighedsbaserede dimensionering virker efter hensigten. Efter flere år uden større fald i dimittendledigheden, falder ledigheden markant for dimittender, der fuldførte en kandidatuddannelse i studieåret 2021. Det ses også, at forskellen i dimittendledigheden mellem de dimensionerede og ikke-dimensionerede kandidatuddannelser er blevet betydeligt mindre fra 2020 til 2021.

Dimittendledigheden målt første år efter endt uddannelse for de dimensionerede kandidatuddannelser faldt med 10,5 procentpoint fra 2020 til 2021. Et fald der kun var på 6,6 procentpoint for de ikke-dimensionerede kandidatuddannelser. Der var også mindre fald i dimittendledigheden for dimittendårgangen 2022, og igen skrumpede ledighedsforskellen mellem de dimensionerede og ikke-dimensionerede kandidatuddannelser.

Store forskelle i ledighed på tværs af universiteternes hovedområder

Dimittendledigheden målt det første år efter endt uddannelse er 20,5 pct. på tværs af alle kandidatuddannelser, hvilket svarer til, at

de i gennemsnit er ledige i to en halv måned i løbet af det første år på arbejdsmarkedet. Der er dog markante forskelle i dimittendledigheden på tværs af universiteternes hovedområder.

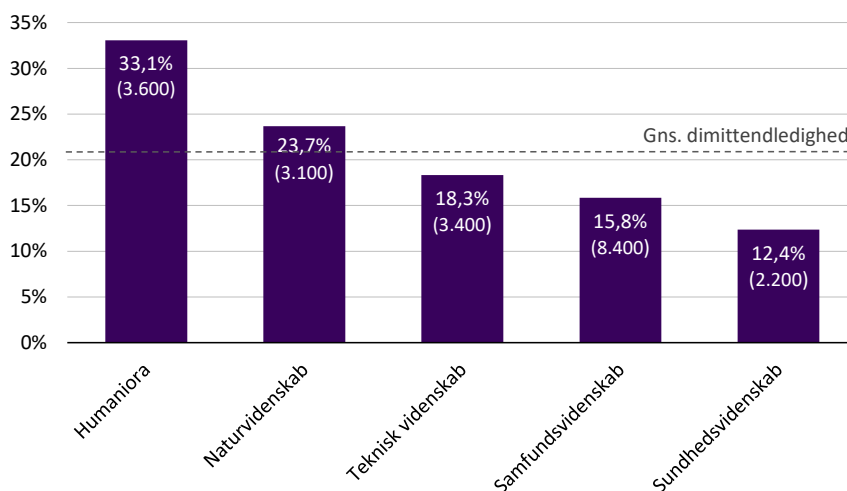
Kandidatuddannelser inden for det tekniske, samfundsvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige område har de laveste dimittendledigheder. De sundhedsvidenskabelige dimittender har en dimittendledighed på 12,4 pct., hvilket er den laveste ledighed af alle hovedområderne.

De samfundsvidenskabelige kandidatuddannelser er det største af universiteternes hovedområder. Her trådte omkring 8.400 dimittender ud på arbejdsmarkedet i studieåret 2022¹. De samfundsvidenskabelige dimittender har en ledighedsgrad langt under den gennemsnitlige dimittendledighed for kandidatuddannelser. Deres dimittendledighed er 15,8 pct, hvilket betyder, at samfundsvidenskabelige dimittender i gennemsnit er ledige i 1,9 måneder i løbet af det første år efter endt uddannelse.

De humanistiske kandidatuddannelser har en dimittendledighed, som er betydeligt højere end de resterende hovedområder.

Lavest dimittendledighed for sundheds- og samfundsvidenskabelige kandidater

Dimittendledighed for kandidatuddannelser opdelt på hovedområder, 2022

Anm.: Tal i parentes angiver antal dimittender for studieåret 2022, afrundet til nærmeste 100
 Kilde: Danmarks Statistiks registerdata og DI-beregninger

¹ Populationen af dimittender er betinget på, at de er i befolkningen 1. januar året efter, at de dimitterer. Dimittender, der har forladt Danmark efter endt uddannelse, indgår således ikke i populationen, som der beregnes dimittendledighed for.

Dimittendledigheden falder for alle hovedområder

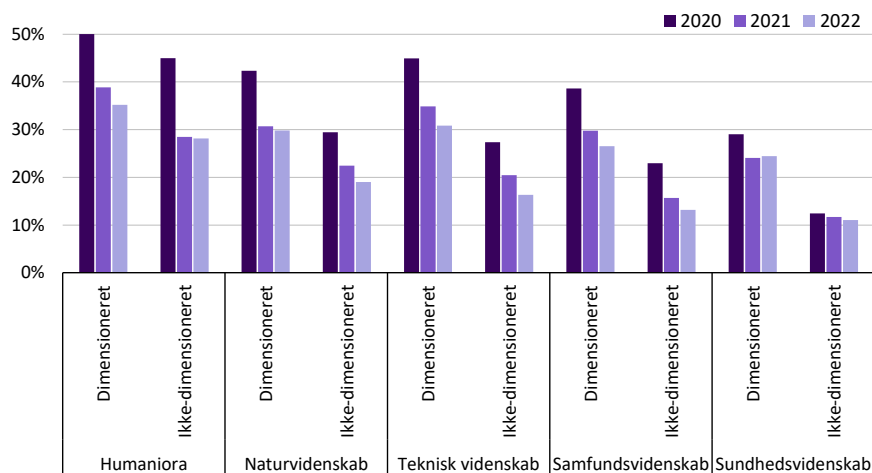
Over de seneste tre dimittendårgange er dimittendledigheden faldet betragteligt for alle hovedområder – særligt fra 2020 til 2021. Dimittendårgangen 2021 er den første årgang, for hvem den fulde effekt af den ledighedsbaserede dimensionering kan ses.

På alle af universiteternes hovedområder, med undtagelse af de humanistiske uddannelser, er ledighedsforskellen mellem de dimensionerede og ikke-dimensionerede kandidatuddannelser blevet mindre fra 2020 til 2021.

De store fald i ledighedsgraden fra 2020 til 2021 på tværs af alle hovedområder antyder, at den ledighedsbaserede dimensionering har virket efter hensigten.

Dimittendledigheden falder på tværs af hovedområder

Udvikling i dimittendledigheden på tværs af hovedområder

Kilde: Danmarks Statistiks registerdata og DI-beregninger

Dimensioneringen virker på tilgangen til de videregående uddannelser

Et andet succeskriterie for den ledighedsbaserede dimensionering er, at optaget falder på uddannelser med høj dimittendledighed, mens optaget stiger på uddannelser, hvis dimittender der er stor efterspørgsel efter på arbejdsmarkedet.

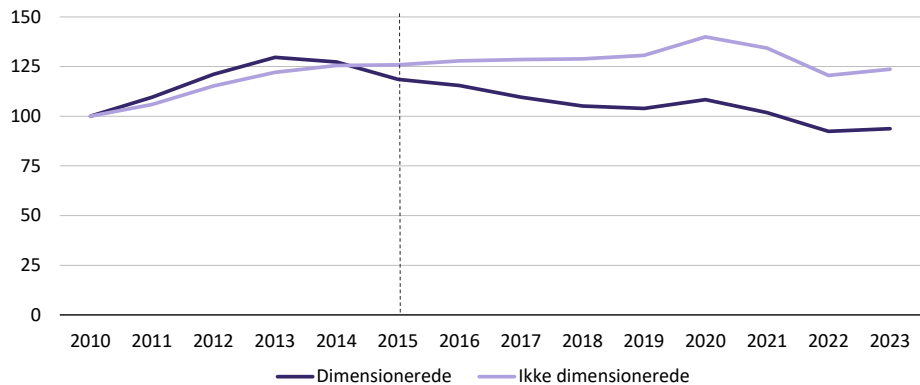
Siden den ledighedsbaserede dimensionering trådte i kraft i 2015, er optaget på de dimensionerede videregående uddannelser faldet, mens optaget på de uddannelser, hvis dimittender ikke haft ledighedsudfordringer, er steget.

Det skal bemærkes, at optaget på de videregående uddannelser i perioden 2020 til 2022 i høj grad var påvirket af coronapandemien. Der var ekstraordinært høje optag i 2020 og 2021, hvorefter mange unge valgte at udskyde studiestart i 2022.

Ledighedsbaseret dimensionering kan ses på optaget til de videregående uddannelser

Antal ansøgere tilbudt optag på dimensionerede og ikke-dimensionerede videregående uddannelser

Indeks 2010=100

Anm.: Opgørelsen dækker over antal ansøgere tilbudt optag på en erhvervsakademi-, professionsbachelor- og bacheloruddannelse på kvote 1, kvote 2 og standby via den Koordinerede Tilmelding
 Kilde: Den Koordinerede Tilmelding samt DI-beregninger

Sådan gjorde vi

Dimittender er opgjort på studieårgange, dvs. personer, der er dimitteret inden for et studieår gående fra 1. oktober til 30. september det efterfølgende år.

Dimittendårgangen 2021 beskriver således dimittender, som færdiggjorde deres videregående uddannelser fra oktober 2020 til september 2021.

Ledighedsoplysningerne kommer fra forløbsdatabasen Dream på månedsbasis målt medio hver måned og er tilgængeligt via Danmarks Statistiks forskerservice.

Dimittendledigheden bag beregningerne er opgjort som den gennemsnitlige ledighed opgjort for den første til den tolvte måned efter dimission. Er en dimittend for eksempel ledig i seks måneder ud af de første tolv måneder efter dimission og er i beskæftigelse, på anden ydelse eller er selvforsørgende i de øvrige måneder, så indgår vedkommende med 50 pct. ledighed i den samlede gennemsnitlige ledighed for alle dimittender.

Ledige er defineret som bruttoledige, dvs. dagpengemodtagere samt jobparate kontanthjælpsmodtagere, jobparate og åbenlyst uddannelsesparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse og åbenlyst uddannelsesparate modtagere af uddannelseshjælp.

Populationen af dimittender er betinget af, at de er i befolkningen 1. januar året efter, at de dimitterer. Dimittender, der har forladt Danmark efter endt uddannelse, indgår således ikke i populationen.

Analysen fokuserer alene på den ledighedsbaserede dimensionering. Når uddannelser i analysen omtales som henholdsvis dimensionerede og ikke-dimensionerede, er det alene med udgangspunkt i den ledighedsbaserede dimensionering og ikke den uddannelsesspecifikke dimensionering.

Det naturvidenskabelige hovedområde dækker også over kandidatuddannelser inden for fødevarer, bio- og laboratorieteknik samt jordbrug, natur og miljø, mens det humanistiske hovedområde også dækker over kandidatuddannelser inden for teologi og pædagogik.

Opgørelsen af optaget på de videregående uddannelser er baseret på data fra den Koordinerede Tilmelding, som hører under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Data er tilgået via Danmarks Statistiks forskerservice. Opgørelsen dækker erhvervsakademi- (korte videregående uddannelser), professionsbachelor- (mellemlange videregående uddannelser) og bacheloruddannelser (lange videregående uddannelser når efterfulgt af en kandidatuddannelse).